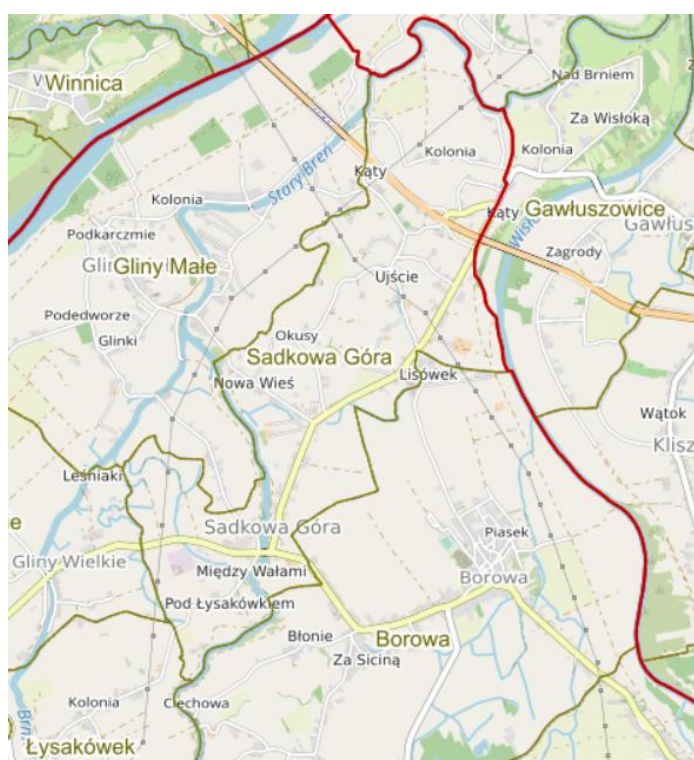

Solecka Strategia Rozwoju Wsi Sadkowa Góra na lata 2026-2031

Gmina Borowa

Sadkowa Góra, Luty 2026

Spis treści

Wstęp i opracowanie	3
I. Analiza zasobów	4
II. Analiza SWOT	8
III. Analiza potencjału rozwojowego wsi.....	11
IV. Wizja odnowy i rozwoju wsi	12
V. Plan działań priorytetowych.....	17
VI. Plan i Program Odnowy Wsi	18
VII Dokumentacja fotograficzna miejscowości Sadkowa Góra:	23

Wstęp i opracowanie

Niniejsza Strategia została opracowana jako podstawa do odnowy i rozwoju wsi Sadkowa Góra, rozumianych jako poprawa warunków życia i pracy mieszkańców tego sołectwa.

Dokument ten będzie stanowił wsparcie przy ubieganiu się o środki finansowe z programów przeznaczonych na rozwój obszarów wiejskich.

Plan Rozwoju Miejscowości Sadkowa Góra powstał w oparciu o analizę aktualnej sytuacji oraz informacje uzyskane od lokalnej społeczności, która przedstawiła swoje opinie na temat stanu gospodarczego i społecznego sołectwa.

Działania Grupy Odnowy Wsi Sadkowa Góra przyczynią się do wszechstronnego rozwoju miejscowości, szczególnie w sferze kulturalnej i społecznej. Realizacja przedsięwzięć zgodnych z Sołecką Strategią Rozwoju Wsi Sadkowa Góra wpłynie na poprawę jakości życia mieszkańców, wzmocnienie tożsamości lokalnej, integrację społeczności oraz promocję wsi.

W opracowaniu dokumentu udział wzięli:

1. Członkowie Grupy Odnowy Wsi Sadkowa Góra
 - Piotr Batko
 - Mirosław Gnida
 - Eugeniusz Rymanowski
 - Marta Lewicka
 - Izabela Gnida
 - Mariusz Piątek
 - Zdzisław Moryto
 - Damian Moryto
2. Gminny Koordynator „Podkarpackiego Programu Odnowy Wsi na lata 2026-2031”
 - Dorota Trzpis

I. Analiza zasobów

ZASOBY – wszelkie elementy materialne i niematerialne wsi i związanego z nią obszaru, które mogą być wykorzystane obecnie bądź w przyszłości w realizacji publicznych bądź prywatnych przedsięwzięć odnowy wsi.

Rodzaj zasobu	Opis (nazwanie) zasobu jakim wieś dysponuje	Znaczenie zasobu		
		Małe	Duże	Wyróżniające
Przyrodniczy				
walory krajobrazu, rzeźby terenu	Sadkowa Góra położona jest w dolinie Wisły, na obszarze równinnym o bardzo niewielkich różnicach w ukształtowaniu terenu. Dominują tu rozległe pola uprawne, łąki oraz starorzecza, które nadają miejscowości tradycyjny, rolniczy charakter. Otwarta przestrzeń i naturalne zadrzewienia tworzą harmonijny, spokojny krajobraz sprzyjający rekreacji i wypoczynkowi.			x
stan środowiska	Brak przemysłu, niewielka gęstość zabudowy oraz duży udział terenów zielonych sprawiają, że środowisko naturalne Sadkowej Góry jest czyste i mało przekształcone. Wysoka jakość powietrza i wód powierzchniowych sprzyja rekreacji i rolnictwu.			x
walory klimatu	Wieś znajduje się w strefie klimatu umiarkowanego Kotliny Sandomierskiej, charakteryzującego się długim okresem wegetacyjnym, łagodnymi zimami i ciepłym latem. Warunki te są korzystne dla upraw rolnych i sadownictwa.			x
walory szaty roślinnej	Występują tu liczne gatunki roślin łąkowych, zaroślowych i nadrzecznych. W starorzeczach i wilgotnych zagłębieniach terenu rośnie roślinność wodna i bagienna. Wzdłuż pól znajdują się pasy drzew i krzewów, które pełnią funkcję naturalnych korytarzy ekologicznych.			x
cenne przyrodniczo obszary lub obiekty	Najcenniejszym obszarem jest dolina Wisły wraz ze starorzeczami Breń i Wisłoki. Są to tereny o wysokiej bioróżnorodności, stanowiące siedliska ptaków wodnych i błotnych. Obszary te mają potencjał do rozwoju turystyki przyrodniczej i edukacyjnej.		x	
świat zwierzęcy (ostoje, siedliska)	W okolicy występują liczne gatunki ptaków: czaple, mewy, rybitwy, bociany, dzięcioły, jaskółki. W lasach i zaroślach żyją sarny, dziki, lisy, zające oraz drobne gryzonie. Dolina Wisły jest ważnym korytarzem migracyjnym ptaków.		x	
wody powierzchniowe (cieki, rzeki, stawy)	Rzeka Wisła, Stary Breń, Wisłoka.			x
wody podziemne	Bogate zasoby źródeł podziemnych, liczne studnie głębinowe.			x
gleby	Zasobne w składniki pokarmowe o dobrej strukturze i głębokim poziomie próchniczym II – IV klasa.		x	
kopaliny	Brak			
walory geotechniczne	Brak			

Podkarpacki Program Odnowy Wsi na lata 2026-2031

Kulturowy				
walory architektury	Dwór Brandtów (starszy dwór, tzw. Dwór Lisówek) z I połowy XIX wieku. Dwór w zachodniej części wsi (tzw. Nowy Dwór / Dwór Lisowski) z przełomu XIX i XX wieku Pomnik lotników RAF-u (II wojna światowa)			x
walory przestrzeni wiejskiej publicznej	Remiza strażacka wraz z budynkiem po starym sklepie, pełniąca rolę ośrodka życia społecznego. Dom wiejski i budynek po szkole podstawowej należące do urzędu gminy. Boisko sportowe.			x
walory przestrzeni wiejskiej prywatnej	Przy dworze Lisówek są pozostałości parku wraz z prowadzącą do niego alei brzoź	x		
zabytki i pamiątki historyczne	Dwór Brandtów (starszy dwór, tzw. Dwór Lisówek) z I połowy XIX wieku. Dwór w zachodniej części wsi (tzw. Nowy Dwór / Dwór Lisowski) z przełomu XIX i XX wieku Pomnik lotników RAF-u (II wojna światowa)			x
osobliwości kulturowe	Zachowane zwyczaje i obrzędy. Pielęgnowanie tradycyjnej kuchni regionalnej – marmolada lasowiacka, kruszonka, brozioki, ziemiorz, pierogi, kacapoły.			x
miejsca, osoby i przedmioty kultu	2 Kapliczki przydrożne przy których odprawiane są tradycyjne majówki.		x	
święta, odpusty, pielgrzymki	brak			
tradycje, obrzędy, gwara	Ważne wydarzenia to m.in. dożynki, Zielone Świątki, festyny rodzinne, spotkania oplatkowe i wielkanocne. W domach wciąż wykonuje się tradycyjne ozdoby świąteczne.			x
legendy, podania i fakty historyczne	Wieś posiada bogatą historię związaną z działalnością partyzancką oraz wydarzeniami II wojny światowej. Pamięć o lotnikach RAF jest ważnym elementem lokalnej tożsamości.			x
przekazy literackie	Sadkowa Góra pojawia się w licznych publikacjach historycznych i regionalnych. Miejscowość została opisana w „Słowniku geograficznym Królestwa Polskiego” (t. X i XII), a także w literaturze dotyczącej działalności Władysława Jasińskiego „Jędrusia”, który urodził się w Sadkowej Górze. Wzmianki o wsi znajdują się również w opracowaniach o oddziale „Jędrusie”, w publikacjach dotyczących katastrofy samolotu RAF z 1944 r. oraz w biografii medalisty olimpijskiego Stanisława Dragana. Przekazy te stanowią ważne źródło wiedzy o historii i tożsamości miejscowości.		x	
ważne postacie i przekazy historyczne	Sadkowa Góra posiada bogatą historię udokumentowaną w źródłach regionalnych i ogólnopolskich. Z miejscowości pochodzą trzy wybitne postacie: Stanisław Dragan – medalista olimpijski w boksie, Władysław Jasiński (1909–1943) – dowódca grupy dywersyjno-bojowej „Jędrusie”, oraz Jerzy Płatowicz-Płachta (1893–1939) – pułkownik Wojska Polskiego. Ważnym elementem lokalnej pamięci jest katastrofa samolotu RAF z 5 maja 1944 r., upamiętniona pomnikiem w Sadkowej Górze. Istotną rolę w historii wsi odgrywa również zabytkowy dwór, założony przez ród Brandtów, później należący do ziemianina Fersztandyka, a po wojnie przejęty przez państwo. Miejscowość była także siedzibą gromady w latach			x

Podkarpacki Program Odnowy Wsi na lata 2026-2031

	1954–1961 i jest wzmiankowana w „Słowniku geograficznym Królestwa Polskiego”.			
specyficzne nazwy	Okusy, Chektary, Ujście, Kolonia, Lisówek,	x		
specyficzne potrawy	Wśród lokalnych potraw znajdują się: kruszonka, pierogi, brozioki, kacapoły, tradycyjne wypieki.			x
dawne zawody	Stolarstwo, wyplatanie koszy z wikliny.	x		
zespoły artystyczne, twórcy	Brak			
Obiekty i tereny				
działki pod zabudowę mieszkaniową	Tereny pod zabudowę mieszkaniową występują wzdłuż ciągu komunikacyjnego, w małej ilości	x		
działki pod domy letniskowe	Brak			
działki pod zakłady usługowe i przemysł	W małej ilości.			x
pustostany mieszkaniowe	Pojawiają się w niewielkim stopniu.	x		
pustostany poprzemysłowe	Ruiny po starej cegielni	x		
tradycyjne nie użytkowane obiekty gospodarskie (stodoły, spichlerze, kuźnie, młyny, itp.)	Pojawiają się w niewielkim stopniu (stodoły i spichlerze).	x		
Infrastruktura społeczna				
placze publicznych spotkań, festynów	Teren wokół budynku Remizy Strażackiej,			x
sale spotkań, świetlice, kluby	Remiza Strażacka			x
miejsca uprawiania sportu	Boisko sportowe		x	
miejsca rekreacji	Teren przy Remizie Strażackiej			x
ścieżki rowerowe, szlaki turystyczne	Brak			
szkoły	Brak			
przedszkola	Brak			
biblioteki	Brak			
placówki opieki społecznej	Brak			
placówki służby zdrowia	Brak			
Infrastruktura techniczna				
wodociąg	Wieś zwodociągowana w 100% Gminny Zakład Gospodarki Komunalnej.			x
kanalizacja	Sołectwo częściowo ma dostęp do kanalizacji.	x		
drogi (nawierzchnia, oznakowanie oświetlenie)	Nawierzchnie dróg gminnych, powiatowych i wojewódzkich asfaltowe. Drogi wewnętrzne utwardzone. Oświetlenie pełne – całościowe.		x	
chodniki, parkingi	Chodnik przy drodze wojewódzkiej nr. 982.		x	
przystanki	4 przystanki autobusowe.			x
sieć telefoniczna i dostępność Internetu	Wieś kompleksowo telefonizowana. Dostęp do Internetu również przez światłowód.			x
telefonia komórkowa	Zasięg w całej miejscowości.			x
inne	Część gospodarstw posiada fotowoltaikę i solary.			x
Gospodarka, rolnictwo				
Miejsca pracy (gdzie, ile?)	Ilość przedsiębiorców mających miejsce wykonywania działalności gospodarczej we wsi Sadkowa Góra - 10			x
znane firmy produkcyjne i zakłady usługowe i ich produkty	BARTMET – Bartłomiej Lichota – piece nadmuchowe STAHL SYSTEM – Bartosz Graniczka / Małgorzata			x

Podkarpacki Program Odnowy Wsi na lata 2026-2031

	Graniczka – systemy odprowadzania spalin ATUS GROUP – przetwórstwo tworzyw sztucznych KASBET – firma usługowa Elektro-Service – Wiesław Szeliga – instalacje elektryczne Kompleksowe Usługi Dekarskie „Dach-Pap” – Ireneusz Swół			
gastronomia	Brak			
miejsca noclegowe	Brak			
gospodarstwa rolne	Średnia powierzchnia gospodarstwa rolnego wynosi 3,20 ha, gospodarstw rolnych o pow. powyżej 1 ha jest ok. 40 oraz 2 duże gospodarstwa rolne o powierzchni ponad 15 hektarów.			x
uprawy hodowle	Zboża, kukurydza, rzepak. trzoda chlewna, bydło, drób.			x
możliwe do wykorzystania odpady produkcyjne	Słoma	x		
zasoby odnawialnych energii	Wierzbica energetyczna, słońce, wiatr	x		
Środki finansowe i pozyskiwanie funduszy				
środki udostępniane przez gminę	Fundusz sołecki, środki finansowe przeznaczone na działalność kulturalną i sportową. Środki pozyskiwane z funduszu Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.		x	
środki wypracowywane	Środki pozyskiwane przez składanie projektów do Lokalnej Grupy Działania PROWENT, Stowarzyszenia Smyk, Podkarpackich Inicjatyw Lokalnych, Urząd Marszałkowski.			x
Mieszkańcy (kapitał społeczny i ludzki)				
Autorytety i znane postacie we wsi	Wójt, Sołtys, Prezes OSP, Przewodniczące KGW, Radni.			x
Krajanie znani w regionie, w kraju i zagranicą	Brak			
Osoby o specyficznej lub ważnej dla wiedzy i umiejętnościach, m.in. studenci	Coraz większa liczba studentów i osób z wyższym wykształceniem.		x	
Przedsiębiorcy, sponsorzy	Właściciele miejscowych firm	x		
Osoby z dostępem do Internetu i umiejętnościach informatycznych	Młodzież i dzieci oraz osoby w różnym wieku.		X	
Pracownicy nauki	Brak			
Związki i stowarzyszenia	Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Sadkowa Góra „Inicjatywa” Koło Gospodyń Wiejskich w Sadkowej Górze Ochotnicza Straż Pożarna w Sadkowej Górze		X	
Kontakty zewnętrzne (np. z mediami)	Promowanie działalności sołectwa w prasie lokalnej - Biuletyn Informacyjny, tygodnik regionalny Korso, portal internetowy Hej Mielec, profil sołectwa na facebook-u.		X	
Współpraca zagraniczna i krajowa	Współpraca z gminą Kolackov na Słowacji.		X	
Publikatory, lokalna prasa				
Książki, przewodniki	Brak			
Strony www	www.borowa.pl	x		

II. Analiza SWOT

Analiza SWOT

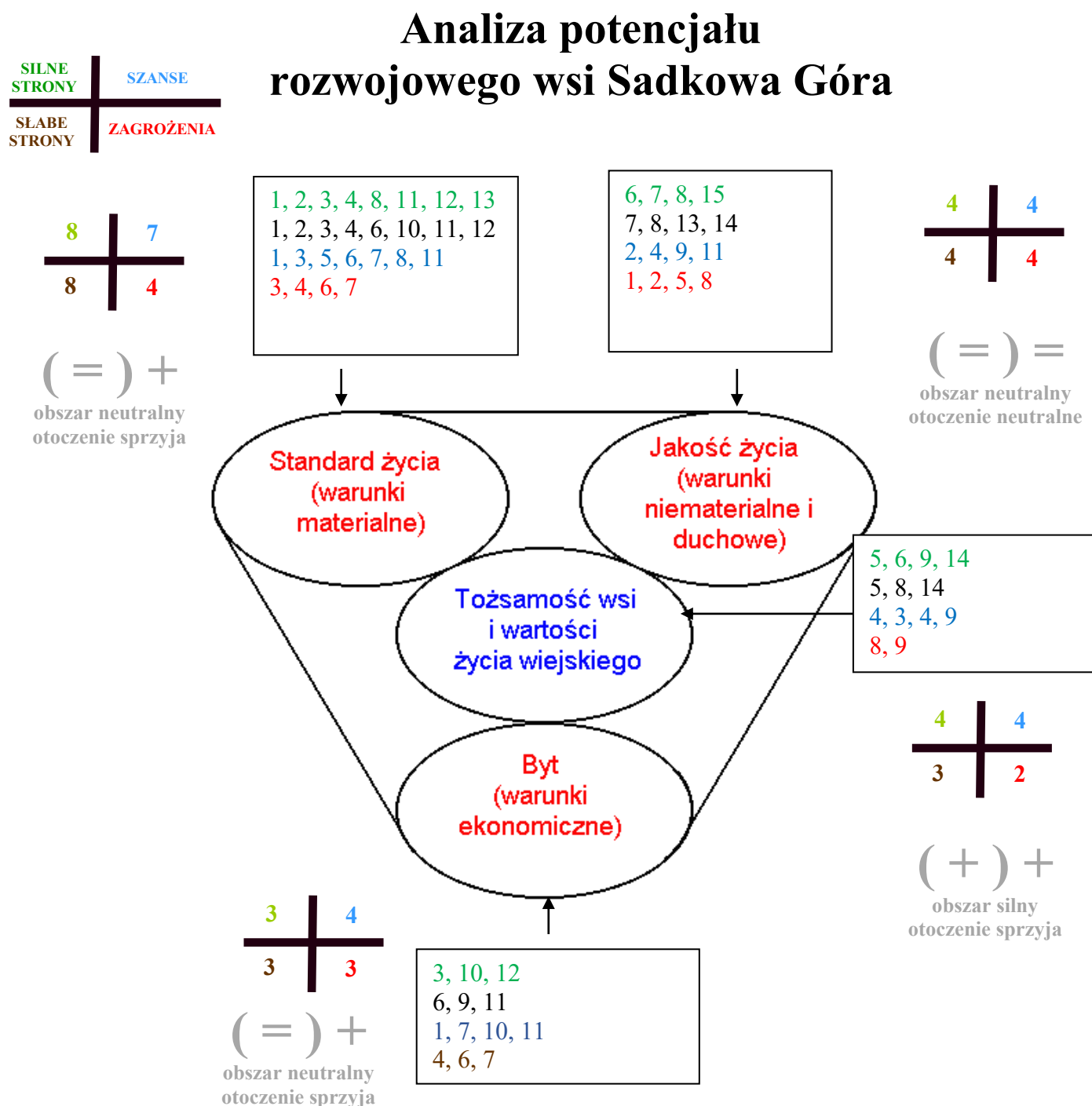
	Pozytywne	Negatywne
Wewnętrzne (cechy organizacji)	S Mocne strony	W Słabe strony
Zewnętrzne (cechy otoczenia)	O Szanse	T Zagrożenia

ANALIZA **SWOT** miejscowości Sadkowa Góra

MOCNE	SŁABE
1) Położenie w dolinie Wisły – atrakcyjny krajobraz, wysoka bioróżnorodność. 2) Czyste środowisko naturalne – duży udział terenów zielonych. 3) Wysoka jakość gleb (II–IV klasa) sprzyjająca rolnictwu. 4) Bogate zasoby wodne – Wisła, Stary Breń, Wisłoka 5) Zachowane zabytki i dziedzictwo kulturowe 6) Silna tożsamość lokalna i żywe tradycje 7) Aktywne organizacje społeczne – OSP, KGW, Stowarzyszenie „Inicjatywa”. 8) Dobre wyposażenie infrastrukturalne – pełne oświetlenie, chodnik przy DW 982, 4 przystanki, światłowod. 9) Wysoki poziom zaangażowania mieszkańców 10) Obecność lokalnych firm 11) Dobre warunki klimatyczne 12) Dostęp do odnawialnych źródeł energii 13) Atrakcyjne walory krajobrazowo - przyrodnicze. 14) Zachowane historyczne nazwy przysiółków 15) Promocja w mediach lokalnych	1) Luki w infrastrukturze użyteczności społecznej, konieczność remontu obiektu remizy strażackiej. 2) Brak i zły stan zaplecza do spotkań integracyjnych, słabe wyposażenie. 3) Brak szkoły, przedszkola, biblioteki i placówek usług publicznych. 4) Brak stref rekreacji dla dzieci i młodzieży. 5) Niewykorzystany potencjał turystyczny 6) Brak gastronomii i miejsc noclegowych. 7) Migracja młodych mieszkańców do miast i za granicę. 8) Niewielka liczba publikacji i materiałów promocyjnych o wsi. 9) Ograniczona działalność pozarolnicza 10) Brak ścieżek rowerowych i infrastruktury aktywnego wypoczynku. 11) Pustostany i nieużytkowane obiekty gospodarskie 12) Brak ogólnodostępnej sieci WiFi przy placu i remizie 13) Słaba oferta spędzania czasu wolnego 14) Brak lokalnych wydarzeń cyklicznych o większym zasięgu.

SZANSE	ZAGROŻENIA
1) Możliwość pozyskiwania środków z PPOW 2026–2031, PROW, LGD PROWENT, programów OSP, KGW, NFOŚiGW. 2) Rozwój turystyki przyrodniczej i historycznej. 3) Stworzenie ścieżek edukacyjnych i rekreacyjnych. 4) Rozwój produktów lokalnych i kuchni regionalnej. 5) Modernizacja remizy i stworzenie centrum społeczno-kulturalnego. 6) Poprawa estetyki przestrzeni publicznej. 7) Wzrost atrakcyjności osiedleńczej. 8) Rozwój OZE. 9) Współpraca z sąsiednimi sołectwami i gminami 10) Rozwój przedsiębiorczości lokalnej 11) Cyfryzacja i rozwój kompetencji mieszkańców	1) Migracja młodych mieszkańców. 2) Spadek liczby urodzeń. 3) Zmiany przepisów dotyczących funduszy i programów rozwojowych. 4) Słaba sytuacja finansowa gminy. 5) Zbyt mała aktywność społeczna. 6) Negatywne rozpatrzenie wniosku PPOW na lata 2026-2031. 7) Niekorzystne zjawiska klimatyczne. 8) Zanikanie tradycji i dziedzictwa kulturowego 9) Degradacja zabytków i obiektów historycznych

III. Analiza potencjału rozwojowego wsi

Analizę wykonano poprzez przypisanie elementów SWOT do czterech obszarów rozwoju wsi (standard życia, jakość życia, tożsamość, byt) i porównanie przewagi czynników wewnętrznych oraz zewnętrznych.

IV. Wizja odnowy i rozwoju wsi

Wizja odnowy i rozwoju wsi Sadkowa Góra

„SADKOWA GÓRA - WIEŚ Z KORZENIAMI, KTÓRE SIĘGAJĄ DALEJ”

Sadkowa Góra - miejsce silnej wspólnoty, żywych tradycji i ludzi, którzy potrafią wznieść się ponad codzienność.

Charakterystyka miejscowości Sadkowa Góra

1. Położenie i układ przestrzenny miejscowości Sadkowa Góra

Sadkowa Góra jest wsią położoną w północnej części gminy Borowa, w powiecie mieleckim, województwie podkarpackim. Miejscowość znajduje się w dolinie Wisły, w obrębie mezoregionu Kotlina Sandomierska, który charakteryzuje się równinnym ukształtowaniem terenu, wysoką żyznością gleb oraz korzystnymi warunkami klimatycznymi. Położenie w bezpośrednim sąsiedztwie dużych rzek – Wisły, Wisłoki i Brnia – w sposób istotny kształtuje zarówno krajobraz, jak i warunki hydrologiczne oraz przyrodnicze wsi.

2. Ukształtowanie terenu i warunki fizycznogeograficzne

Sadkowa Góra leży na wysokości około 170–180 m n.p.m., na terenach płaskich i lekko falistych, typowych dla doliny rzecznej. Różnice wysokości są niewielkie i wynoszą zazwyczaj od 2 do 5 metrów. W krajobrazie widoczne są liczne obniżenia terenu oraz starorzecza, będące pozostałością dawnych koryt Wisły, Wisłoki i Brnia. Obszary te pełnią ważną funkcję przyrodniczą, stanowiąc siedliska roślinności wodnej i bagiennej oraz miejsc bytowania ptactwa.

Gleby występujące na terenie Sadkowej Góry to głównie mady rzeczne, zaliczane do klas bonitacyjnych II–IV, co świadczy o ich wysokiej wartości rolniczej. Są to gleby zasobne w składniki pokarmowe, o dobrej strukturze i wysokiej zawartości próchnicy.

3. Warunki klimatyczne

Miejscowość znajduje się w strefie klimatu umiarkowanego ciepłego, charakterystycznego dla Kotliny Sandomierskiej – jednego z najcieplejszych regionów Polski.

Najważniejsze parametry klimatyczne:

- średnia temperatura roczna: 8,0–8,5°C
- średnia temperatura lipca: 18–19°C
- średnia temperatura stycznia: –2 do –3°C
- okres wegetacyjny: 210–220 dni (jeden z najdłuższych w kraju)
- średnie roczne opady: 600–700 mm, z maksimum w czerwcu i lipcu
- dominujące wiatry: zachodnie i południowo-zachodnie, o prędkości 3–4 m/s

Warunki te sprzyjają rolnictwu, sadownictwu oraz uprawom wymagającym długiego okresu wegetacyjnego.

4. Struktura użytkowania gruntów

Użytkowanie gruntów w Sadowej Górze odzwierciedla rolniczy charakter miejscowości. Dominują:

- użytki rolne – grunty orne, łąki i pastwiska,
- grunty zabudowane – zabudowa mieszkaniowa i zagrodowa, obiekty publiczne,
- zadrzewienia śródpolne i przywodne,
- niewielkie nieużytki – głównie tereny podmokłe i starorzecza.

Lasy występują w niewielkim udziale, głównie w formie pasów drzew i zadrzewień pełniących funkcję korytarzy ekologicznych.

5. Układ przestrzenny i przysiółki

Sadowa Góra posiada rozproszony układ osadniczy, typowy dla wsi nadrzecznych. W jej skład wchodzi liczne historyczne przysiółki, których nazwy funkcjonują od XVIII–XIX wieku:

- Lisówek,
- Uście,
- Kolonia,
- Koło Mostu,
- Między Wałami,
- Nowa Wieś,
- Pod Łysakówkiem.

Układ ten jest elementem lokalnego dziedzictwa kulturowego i świadczy o wielowiekowej ciągłości osadniczej.

Historia Miejscowości Sadkowa Góra

Sadkowa Góra jest miejscowością o wielowiekowej historii, której początki – choć nieudokumentowane wprost – sięgają zapewne czasów średniowiecznych. Najstarsze potwierdzone wzmianki o wsi oraz jej części Uście pochodzą ze spisu poddanych z 1773 roku, w którym obie osady wymieniono jako własność Panien Bernardynek z Sandomierza. Już w tym okresie Sadkowa Góra funkcjonowała jako wieś rolnicza o rozproszonej zabudowie, typowej dla osad położonych w dolinie Wisły.

Etymologia nazwy miejscowości i jej przysiółków

Nazwa „Sadkowa Góra” ma charakter dwuczłonowy i jest typowa dla osadnictwa małopolskiego. Drugi człon – „Góra” – nie oznacza w tym przypadku góry w sensie geograficznym, lecz odnosi się do niewielkiego wyniesienia terenu nad doliną Wisły, na którym zlokalizowana jest wieś. W języku staropolskim określenie to stosowano powszechnie do miejsc położonych wyżej niż otoczenie, nawet jeśli różnica wysokości była niewielka.

Pierwszy człon – „Sadkowa” – ma charakter dzierżawczy i najprawdopodobniej pochodzi od staropolskiego imienia Sadek (Sadko), notowanego w średniowieczu. W takim ujęciu nazwa oznaczałaby „górze należącą do Sadka” lub „osadę ludzi Sadka”. Jest to zgodne z zasadami tworzenia nazw miejscowych w dawnej Polsce, gdzie imię właściciela lub założyciela osady stanowiło podstawę nazwy. Alternatywnie nazwa mogła wywodzić się od nazwiska Sadek/Sadka, które występuje w regionie od XVIII wieku.

Przysiółki Sadkowej Góry również mają nazwy o wyraźnym znaczeniu historycznym lub topograficznym. Lisówek wywodzi się najprawdopodobniej od nazwiska Lis lub od zwierzęcia lis, a przyrostek „-ówek” wskazuje na niewielką osadę związaną z daną rodziną lub miejscem. Uście to nazwa topograficzna, odnosząca się do położenia w pobliżu ujścia Brnia do Wisły – przysiółek ten jest wymieniany już w 1773 roku. Kolonia i Nowa Wieś to nazwy administracyjne, typowe dla XIX wieku, oznaczające nowo zakładane części wsi. Koło Mostu wskazuje na lokalizację przy ważnym przeprawowym punkcie na Brniu, natomiast Między Wałami odnosi się do terenów położonych pomiędzy wałami przeciwpowodziowymi Wisły i Wisłoki. Pod Łysakówkiem to nazwa lokalna, związana z dawnym określeniem pola, łąki lub niewielkiego wyniesienia o nazwie Łysakówek.

Rozwój osadnictwa i majątków ziemskich

W XIX wieku Sadkowa Góra rozwijała się jako wieś rolnicza związana z lokalnymi majątkami ziemskimi. W tym okresie powstał dwór Brandtów, który stał się centrum życia gospodarczego wsi. Ród Brandtów, znany z działalności ziemiańskiej w regionie, założył tu siedzibę rodową, a majątek funkcjonował jako folwark o znaczeniu lokalnym. Na przełomie XIX i XX wieku posiadłość została zakupiona przez żydowskiego ziemianina Fersztandyka, co potwierdzają współczesne opracowania encyklopedyczne.

W tym samym czasie rozwijał się również przysiółek Lisówek, w którym powstał drugi zespół dworski – dwór, spichlerz i park – dziś wpisany do rejestru zabytków. Obecność dwóch majątków ziemskich świadczy o znaczeniu gospodarczym Sadekowej Góry w XIX wieku.

Okres międzywojenny

W okresie II Rzeczypospolitej Sadkowa Góra zachowała rolniczy charakter. Układ przysiółków i zabudowy utrwalił się w formie zbliżonej do współczesnej. W tym czasie rozwijała się podstawowa infrastruktura społeczna, w tym szkolnictwo, którego ślady zachowały się w postaci budynku dawnej szkoły podstawowej. Wieś funkcjonowała w oparciu o tradycyjne rolnictwo, a majątki ziemskie nadal odgrywały istotną rolę w życiu gospodarczym.

II wojna światowa

Najważniejszym wydarzeniem okresu okupacji była katastrofa samolotu RAF Halifax BB 438, zestrzelonego 5 maja 1944 roku podczas misji zaopatrzeniowej dla Armii Krajowej. Samolot spadł na zabudowania w Sadekowej Górze, powodując pożar i śmierć pięciu członków załogi. W miejscu katastrofy znajduje się pomnik ufundowany przez mieszkańców gminy Borowa oraz WSK PZL Mielec, który upamiętnia poległych lotników i stanowi ważny element lokalnej pamięci historycznej.

Okres powojenny

Po 1945 roku majątek dworski został przejęty przez państwo w ramach reformy rolnej. Dwór przekazano najpierw hufcowi pracy, a następnie spółdzielni rolniczej. W latach 1954–1961 Sadkowa Góra była siedzibą gromady, pełniąc funkcję administracyjną dla okolicznych miejscowości. Po likwidacji gromad wieś weszła w skład gromady Borowa, a od 1975 do 1998 roku należała administracyjnie do województwa rzeszowskiego. W latach 90. XX wieku dwór został sprywatyzowany.

Czasy współczesne

Obecnie Sadkowa Góra jest miejscowością o stabilnym charakterze rolniczym, z rozwijającą się działalnością usługową i aktywnym życiem społecznym. Wieś zachowała swój historyczny układ przestrzenny oraz dziedzictwo kulturowe, w tym zabytkowe dwory, kapliczki i pomnik lotników RAF. Aktywnie działają tu organizacje społeczne, takie jak Ochotnicza Straż Pożarna, Koło Gospodyń Wiejskich oraz Stowarzyszenie Rozwoju Wsi „Inicjatywa”. Sadkowa Góra pozostaje miejscowością o silnej tożsamości lokalnej, w której tradycja łączy się z nowoczesnością.

V. Plan działań priorytetowych

Kluczowy problem	Propozycja projektu (nazwa)	Czy nas stać na realizację? (tak/nie)		Punktacja	Hierarchia
		Organizacyjne	Finansowo		
Co nas najbardziej zintegruje?	Utworzenie świetlicy wiejskiej dla mieszkańców, w tym dla dzieci i młodzieży wraz z zapleczem sanitarnym, remontem i wyposażeniem kuchni oraz dostosowaniem przestrzeni do działań społecznych.	TAK	NIE	6,6,6,6,6,5,5 (46)	I
Co najbardziej wpływa na bezpieczeństwo mieszkańców?	Remont i modernizacja Domu Ludowego w celu poprawy bezpieczeństwa i funkcjonalności.	TAK	NIE	5,5,5,5,4,4,4 (36)	II
Co utrudnia organizację wydarzeń masowych i kultywowanie tradycji?	Rewitalizacja miejsca pamięci – Pomnika Lotników RAF wraz z uporządkowaniem i zagospodarowaniem otoczenia.	TAK	NIE	5,5,4,4,4,3,3 (32)	III
Czego najbardziej brakuje w przestrzeni rekreacyjnej wsi?	Budowa altany rekreacyjno-integracyjnej jako miejsca spotkań i wydarzeń lokalnych obok budynku dawnej szkoły.	TAK	NIE	4,4,3,3,3,2,2 (24)	IV
Co pozwoli mieszkańcom aktywnie spędzać czas i rozwijać ofertę rekreacyjną wsi?	Budowa siłowni zewnętrznej oraz rozbudowa placu zabaw jako strefy aktywności międzypokoleniowej.	TAK	NIE	3,3,3,3,3,2,2 (22)	V
Projekt jaki zgłosimy do Podkarpackiego Programu Odnowy Wsi	Utworzenie świetlicy wiejskiej dla mieszkańców, w tym dla dzieci i młodzieży wraz z zapleczem sanitarnym, remontem i wyposażeniem kuchni oraz dostosowaniem przestrzeni do działań społecznych.				

Reprezentacyjna liczba osób reprezentująca sołectwo uczestnicząca w głosowaniu: 8

VI. Plan i Program Odnowy Wsi

Plan i Program Odnowy Wsi Sadkowa Góra na lata 2026-2031

I. Plan rozwoju			II. Program rozwoju
1. Cele jakie musimy osiągnąć by urzeczywistnić wizję naszej wsi	2. Co nam pomoże osiągnąć cel?		Projekty, przedsięwzięcia planowane do realizacji
	ZASOBY Czego użyjemy?	ATUTY Silne strony i szanse jakie wykorzystamy	BARIERY Słabe strony jakie wyeliminujemy ZAGROŻENIA Czego unikniemy?
A. TOŻSAMOŚĆ WSI I WARTOŚCI ŻYCIA WIEJSKIEGO			
➤ ochrona i zachowanie lokalnych tradycji, ➤ kultywowanie obyczajów sprzyjających budowaniu więzi międzypokoleniowych, ➤ wzmacnianie poczucia przynależności do wspólnoty lokalnej.	Miejsca pamięci i lokalnej historii. Remiza OSP jako miejsce spotkań. Zasoby osobowe mieszkańców. Działalność lokalnych organizacji: OSP, KGW, Stowarzyszenie Rozwoju Wsi.	Zaangażowanie mieszkańców, Dbałość o lokalne zwyczaje, Łączenie tradycji z nowoczesnością w organizowanych wydarzeniach, Zainteresowanie młodego pokolenia historią i kulturą miejscowości.	Ograniczone środki finansowe. Rozbieżności w hierarchii priorytetów mieszkańców. Zanikanie tradycji i dziedzictwa kulturowego. Degradacja zabytków i obiektów historycznych. Spadek liczby urodzeń.
			➤ Organizacja spotkań byłych i obecnych mieszkańców Sadowej Góry. ➤ Organizacja dożynek, Zielonych Świątek, festynów rodzinnych. ➤ Rewitalizacja miejsca pamięci – Pomnika Lotników RAF. ➤ Opracowanie materiałów promujących historię miejscowości.

Podkarpacki Program Odnowy Wsi na lata 2026-2031

				➤ Warsztaty tradycyjnych potraw i rękodzieła.
B. STANDARD ŻYCIA				
➤ poprawa infrastruktury społecznej, ➤ stworzenie odpowiednich warunków do spotkań integracyjnych mieszkańców.	Duże zainteresowanie mieszkańców działaniami społecznymi. Lokalni liderzy. Wiedza i doświadczenie mieszkańców. Współpraca z Gminą Borowa.	Silne zaplecze społeczne. Możliwość pozyskiwania środków zewnętrznych.	Brak wystarczających środków finansowych. Brak pełnej dokumentacji technicznej. Ryzyko niszczenia mienia publicznego. Opóźnienia realizacji inwestycji. Wzrost kosztów realizacji zadań. Brak szkoły, przedszkola, biblioteki. Brak stref rekreacji dla dzieci i młodzieży. Brak ścieżek rowerowych. Brak ogólnodostępnej sieci WiFi. Pustostany i nieużytkowane obiekty. Słaba sytuacja finansowa gminy. Zmiany przepisów dotyczących funduszy. Negatywne rozpatrzenie wniosku PPOW. Luki w infrastrukturze użyteczności społecznej, konieczność remontu obiektu remizy strażackiej.	➤ Remont i modernizacja Domu Ludowego i Remizy OSP. ➤ Utworzenie świetlicy wiejskiej wraz z zapleczem sanitarnym i kuchennym. ➤ Budowa i doposażenie placu zabaw. ➤ Poprawa estetyki przestrzeni publicznej (zielen, mała architektura). ➤ Budowa altany rekreacyjno-integracyjnej.
C. JAKOŚĆ ŻYCIA				

Podkarpacki Program Odnowy Wsi na lata 2026-2031

➤ zwiększenie atrakcyjności miejscowości, ➤ pogłębienie integracji mieszkańców.	Praca własna mieszkańców. Wsparcie Urzędu Gminy. Dobra współpraca z organizacjami pozarządowymi. Własne środki i inicjatywy mieszkańców.	Możliwość pozyskiwania funduszy zewnętrznych. Moda na turystykę wiejską i aktywności lokalne.	Ograniczone środki finansowe. Nierównomierne zaangażowanie mieszkańców. Brak powodzenia części przedsięwzięć. Konkurencja w pozyskiwaniu środków. Słaba oferta spędzania czasu wolnego. Brak wydarzeń cyklicznych. Niewielka liczba materiałów promocyjnych. Migracja młodych mieszkańców. Zbyt mała aktywność społeczna. Spadek liczby urodzeń.	➤ Organizacja imprez integracyjnych i wydarzeń cyklicznych. ➤ Warsztaty i szkolenia tematyczne (kultura, ekologia, rękodzieło). ➤ Współpraca z gminą partnerską Kolackov (Słowacja). ➤ Promocja produktów lokalnych i kuchni regionalnej. ➤ Budowa siłowni zewnętrznej i strefy aktywności międzypokoleniowej.
D. BYT				
➤ zwiększenie skuteczności pozyskiwania funduszy zewnętrznych, ➤ promocja miejscowości Sadkowa Góra.	Remiza OSP jako centrum działań. Entuzjazm i umiejętność samoorganizacji mieszkańców.	Pełne przekonanie mieszkańców do idei odnowy wsi. Doświadczenie w realizacji projektów lokalnych. Rozwój przedsiębiorczości lokalnej. Rozwój turystyki przyrodniczej i historycznej. Rozwój OZE.	Odrzucenie wniosków o dofinansowanie. Ograniczona działalność pozarolnicza. Brak gastronomii i miejsc noclegowych. Niewykorzystany potencjał turystyczny. Migracja młodych mieszkańców. Zmiany zasad programów pomocowych. Słaba sytuacja finansowa gminy. Brak i zły stan zaplecza do spotkań integracyjnych, słabe wyposażenie.	➤ Szkolenia z zakresu pozyskiwania środków i pisania wniosków. ➤ Stworzenie logo miejscowości. ➤ Prowadzenie strony internetowej i profili w mediach społecznościowych.

Podkarpacki Program Odnowy Wsi na lata 2026-2031

				➤ Wydawanie biuletynu informacyjnego. ➤ Opracowanie kalendarza imprez lokalnych. ➤ Realizacja wspólnych projektów z innymi miejscowościami.
--	--	--	--	---

Tabela: Hierarchia obszarów Planu i Programu Odnowy Wsi.

Lp.	Obszar Planu i Programu Odnowy Wsi	Suma wszystkich barier i zagrożeń	Miejsce w hierarchii
1.	A. TOŻSAMOŚĆ WSI I WARTOŚCI ŻYCIA WIEJSKIEGO	5	IV
2.	B. STANDARD ŻYCIA	15	I
3.	C. JAKOŚĆ ŻYCIA	10	II
4.	D. BYT	8	III

W kolumnie suma wszystkich barier i zagrożeń należy podać liczbę wymienionych barier i zagrożeń w Planie i Programie Odnowy Wsi, który jest zgodny z analizą SWOT. Obszary w ramach których, występuje większa liczba barier i zagrożeń koniecznych do zniwelowania decydują o miejscu w hierarchii zadań i projektów planowanych do realizacji.

VII Dokumentacja fotograficzna miejscowości Sdkowa Góra:

Sdkowa Góra droga nr 982 widok z wiaduktu

Sdkowa Góra – Kolonia

Kapliczka przydrożna Sdkowa Góra – Ujście

Kapliczka przydrożna Sdkowa Góra – Lisówek

Podkarpacki Program Odnowy Wsi na lata 2026-2031

Plac zabaw i boisko Sadkowa Góra – Ujście

Remiza OSP Sadkowa Góra

Budynek przy OSP Sadkowa Góra po starym sklepie

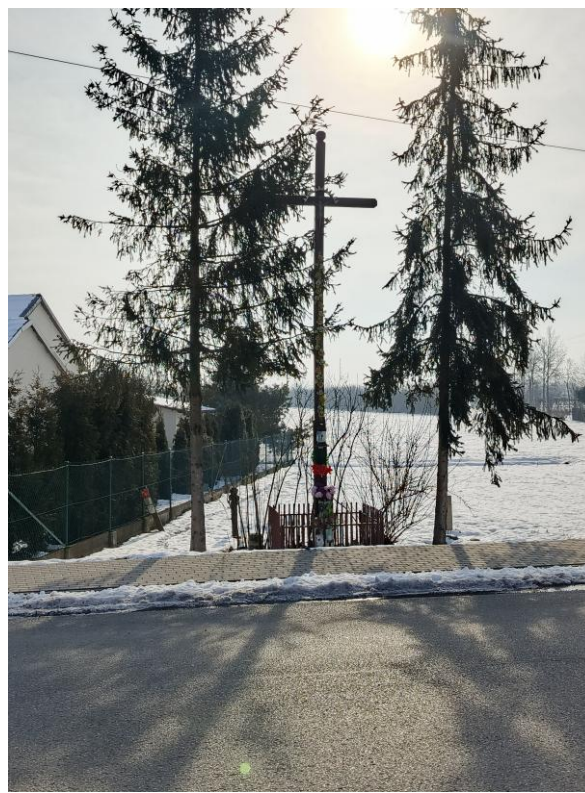

Pozostałości dworku Lisówek – Sadkowa Góra

Podkarpacki Program Odnowy Wsi na lata 2026-2031

Sadkowa Góra – Nowa Wieś

Krzyż przydrożny

Sadkowa Góra – droga w stronę mostu

Dom Ludowy – Sadkowa Góra

Podkarpacki Program Odnowy Wsi na lata 2026-2031

Plac zabaw i boisko rekreacyjne – Sadekowa Góra

Stary Breń

Pomnik Lotników RAF